

Hesteholdet. Derimod kan jeg, som før sagt, ikke være med til at gaa ind derpaa; saasnart det bliver gjort gjældende, at Hesteholdet og Følkeholdet skal være den afgjørende Regel med Hensyn til Fordelingen. Det vil ved en senere Betragtning af de mange forskjellige Forhold i saa Henseende rundt omkring i Sognene vistnok findes, at det er ikke forsvarligt at gaa fra den nuværende Fordelingsmaade over til en anden. Det kan ikke forsvares blot dermed — hvad der saa tidt er blevet fremhævet —, at det ved Snekastning gjælder om at faae alle Follene ud. Det har heller ikke været Regjeringens Mening, idet det jo af Lovforslaget ses, at den kun vil have en vis Del af dem ud, Noget, som vi vistnok ogsaa alle ville finde overmaade rigtigt; da en Eiendom jo dog ikke kan staa saaledes aldeles bar og ledig; der er visse nødvendige Arbejder i en Gaard, som der dog altid maa være Nogen hjemme til at udføre. Der kunde, som flere allerede have hentydet til, maasse ogsaa være lidt Betænkelighed ved Lovforslaget, forsaavidt Snekastningen derved bliver til en kommunal Byrde. Det er, naar Snekastningen bliver en kommunal Byrde, i en Byrde for hele Kommunen i Fællesskab, jo ganske nødvendigt, at enhver Kommune da maa deles i flere eller færre Snekastningskredse. Men det er nu ganske vist en ikke ringe Fordel ved den Inddeling, som nu er tilfælde i saa Henseende; at enkelte Eiendomme have deres Snekastning for sig. Navnlige have de store Gaarde ofte — saaledes er det idetmindste paa mange Steder, hvor jeg er kjendt — intet Fællesskab med Hensyn til Snekastningen, og dette synes det mig, maa være meget behageligt for dem, medens det endog vil kunne være dem ikke lidt til Glæde at komme ind i et Fællesskab i saa Henseende, som de nu ere fri for. Og det samme gjælder tilbøls ogsaa om mindre Gaarde. Det er mig bekjendt, at der er ikke saa mindre Gaarde, selv i Kommuner, hvor der ibrigt er Fællesskab, som have Villadelse til at beholde deres Snekastning for sig. Det er jo imidlertid ganske klart, at dette ikke vil kunne bibeholdes, naar Kommunen skal udrede Betaling for det omhandlede Arbejde. Det

kan nemlig ikke med Billighed forlanges, at den skal bestemme en Snekastning for enhver saadant enkelt Eiendom. Men at lade enkelte Kredse være uden Tilsyn og uden Snekastning, naar Betalingen skal erlægges af Kommunekassen, gaar heller ikke an.

Den betydelige Pengesum, som Betalingen for Snekastningen i visse Tilfælde vil kunne komme til at beløbe sig til, vil ogsaa medføre, at Kommunekassebeholdningen nødvendigvis maa blive meget stor i Forhold til, hvad den nu er, og jeg indser egentlig ikke ret, hvorledes Sogneraadet ved Overflaget og Ligningen, som foregaar for Vinteren, skal kunne have et tilnærmelsesvis rigtigt Begreb om, hvormange Penge der udfordres. I en større Kommune eller en Kjøbstadskommune gjør nu ganske vist 1,000 Rbd. maasse ikke meget fra eller til. Men ude paa Landet er et saadant Beløb ingen Bagatel, og jeg er nærved at tro, at Forholdet for Landets Vedkommende vil stille sig saaledes, at alene Betalingen for Snekastning maasse undertiden vil løbe op til det Halve af hele Kommunendgiften.

Med Hensyn til Kjørserne til Kommunen er jeg glad ved at have hørt, at Tingsomhelst har havt Noget imod, at de nuværende Kjørser i Amtene afløses. Det er jo vistnok Noget, der allerede i Praxis er Tilfældet, at der ikke længere gjøres Rejser for Amtet; men det er dog rigtigt, at det bliver slaaet fast ved Lov. Der er derimod en anden Ting, som jeg vil gjøre opmærksom paa. De Ekster, som efter Lovforslaget skulle forfattes, ville ogsaa komme til at gjælde for Rejser i Krigstilsælde, og med Hensyn dertil kan jeg ikke Andet end paany fremhæve, hvor varsom man bør være med at flytte en Naturalbyrde fra en Eiendom til en anden. Det er ingen vigtig Ting med Hensyn til Krigstilsælde, at en Eiendom er forpligtet til at kjøre mere i Forhold, end der er nødvendig efter den nuværende Ordning.

Forøvrigt skal jeg, som sagt, for mit Vedkommende være villig til at søge at hjælpe den foreslaaede Lov igjennem, men under den af mig fremhævede bestemte Forudsætning, at den nuværende Fordelingsmaade bliver bibeholdt.